

SvD OPINION

Hushåll bör få äga sin egen elproduktion

Sverige halkar efter andra länder när det gäller hur många hushåll som äger sin elproduktion, exempelvis i form av vindkraftandelar eller solceller. Regeringens kommande förslag om så kallad nettodebitering bör inte bara inkludera förnybar elproduktion i anslutning till den egna bostaden, utan också hushållens andelsägande av solceller och vindkraft. Det skulle möjliggöra även för hushåll som bor i lägenhet, att äga sin egen elproduktion och samtidigt bidra till ett förnybart och klimatsmart elsystem, skriver företrädare för Naturskyddsföreningen med flera.

Ulf, nu tror jag du har blandat ihop siffrorna.

Johan D

5 april 2013 kl 00:18 , uppdaterad: 5 april 2013 kl 06:25

BRÄNNPUNKT | ENERGI

I Danmark äger cirka 120 000 hushåll sin egen elproduktion genom solceller eller vindkraftverk, i Tyskland cirka 2,5 miljoner. Men i Sverige är det mindre än 30 000 hushåll som äger sin egen elproduktion, den absoluta merparten via andelsägd vindkraft. Det betyder att andelen hushåll som äger sin förnybara elproduktion är ungefär åtta respektive elva gånger större i Danmark och Tyskland än i Sverige. Detta beror på att lagstiftningen i både Danmark och Tyskland gynnar egenägd förnybar elproduktion, eftersom den säkerställer lönsamhet under investeringens livslängd.

Den egenägda förnybara elproduktionen i både Danmark och Tyskland har lett till ett mycket brett stöd i dessa länder för en fortsatt utbyggnad av förnybar elproduktion. Ett sådant stöd är en förutsättning på vägen mot ett förnybart energisystem, också i Sverige.

I juni ska en utredning presentera ett lagförslag om nettodebitering, som innebär att den förnybara el som privatpersoner eller företag producerar och överför till elnätet kvittas mot annan el som de tar ut från elnätet. På så sätt befrias man från energiskatt för den el man själv producerar. Syftet är främst att stärka elkonsumentens ställning på elmarknaden. Utredaren ska bland annat ta ställning till vilka elproduktionsanläggningar som ska kunna ingå i ett system med nettodebitering.

Alla hushåll som sätter upp ett vindkraftverk på tomten eller solpaneler på taket ska kunna ingå i systemet. Det är en självklarhet. Men alla har inte denna möjlighet, eftersom solceller kräver ett eget tak och man måste ha en stor tomt för att kunna uppföra ett vindkraftverk med tillräckligt avstånd till närmaste granne. Ur ett rättviseperspektiv är det mycket viktigt att alla hushåll får möjlighet att producera sin egen förnybara el, till samma ekonomiska villkor. Därför måste också andelsägd solkraft och vindkraft inkluderas i systemet. Denna ägandeform möjliggör för alla hushåll att delta, oavsett om man bor i villa eller lägenhet.

Ur ett samhällsekonomiskt och miljömässigt perspektiv finns det dessutom stora fördelar med att många hushåll gemensamt äger andelar i ett större vindkraftverk, som placeras i ett bra vindläge, än om hushållen sätter upp egna och mindre vindkraftverk i sämre vindlägen.

Om inte den andelsägda förnybara elproduktionen ingår i systemet diskrimineras de som bor i lägenhet. Dessutom skulle inte systemet bli teknikneutralt, eftersom det skulle bli mycket mer ekonomiskt fördelaktigt för hushåll att sätta upp egna små anläggningar i stället för att gå samman och dela på anläggningar. Den andelsägda förnybara elproduktionen skulle missgynnas, trots att hushållen i båda fallen har en egenproducerad förnybar el för sin egen elförbrukning.

Alla former av egenägd förnybar elproduktion behövs. Vi uppmanar allianspartierna och den politiska oppositionen: Ge alla hushåll likartade möjligheter att stärka sin ställning på elmarknaden, genom att ta kontroll över och producera sin egen förnybara el!

SVANTE AXELSSON

generalsekreterare Naturskyddsföreningen

ÖRJAN BRINKMAN

ordförande Sveriges Konsumenter

BARBRO ENGMAN

förbundsordförande Hyresgästföreningens Riksförbund

ANDERS LAGO

ordförande HSB Riksförbund

ANNIKA HELKER LUNDSTRÖM

vd Svensk Vindenergi

LARS ANDRÉN

ordförande Svensk Solenergi

TOMMY JOHANSSON

ordförande Sala-Heby solelförening

LINDA BURENIUS MAGNUSSON

vd O2:s vindkraftskooperativ

JOHAN ÖHNELL

ordförande Oberoende Elhandlare